

PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA

CENTER FOR CIVIL AND HUMAN RIGHTS
KRIVÁ 23, 040 01 KOŠICE, SLOVENSKO

» mobil: +421 908 69 55 31, +421 949 338 396
» www.poradna-prava.sk » poradna@poradna-prava.sk
» IČO: 37 86 72 70 » IBAN: SK98 5200 0000 0000 0551 9629

V Košiciach, 2.5.2022

Prezidentka SR Zuzana Čaputová podporuje odškodnenie násilne sterilizovaných žien

Prezidentka SR Zuzana Čaputová v piatok 29. apríla 2022 v Košiciach prijala zástupcu a zástupkyňu mimovládnej organizácie Poradňa pre občianske a ľudské práva spoločne so skupinou násilne sterilizovaných rómskych žien a vyjadrila tak podporu ich dlhoročnému úsiliu o dosiahnutie spravodlivosti. Slovensko sa s praxou násilných sterilizácií doposiaľ v plnej miere nevyrovnalo. Minulý rok v novembri sa vláda SR za túto nezákonnú prax ženám ospravedlnila, zodpovedné štátne inštitúcie však stále hľadajú spôsob ako poškodené ženy odškodniť. Prezidentka toto úsilie vlády podporuje.

Poškodené rómske ženy na stretnutí s pani prezidentkou zdieľali svoju skúsenosť a následky, ktoré im vykonane nezákonnej sterilizácie spôsobilo. Spoločne s rómskymi ženami presadzuje potrebu odškodnenia poškodených žien aj naša mimovládna organizácia - Poradňa pre občianske a ľudské práva (Poradňa), ktorej zástupkyňa a zástupca sa spoločne so ženami stretnutia tiež zúčastnili.

Podľa pani prezidentky práve angažovanosť poškodených rómskych žien, ich vzájomná podpora a schopnosť nájsť silu prehovoriť o bolestivom zákroku do tela i duše v kontexte toho, že vám väčšina ľudí neverí, je kľúčové vo veľmi dlhom, takmer 20 ročnom, procese domáhania sa spravodlivosti.

Prezidentka tiež ocenila, že vláda priznala existenciu praxe nezákonných sterilizácií, ospravedlnila sa za ňu a hľadá spôsob ako ju odškodniť. Uviedla, že podporuje toto úsilie, ktoré je pre ňu známkou vyspelosti a úcty k najzákladnejšej hodnote rešpektu života a ľudskej dôstojnosti každého človeka.

„Páčilo sa nám, že sa s nami pani prezidentka stretla a že nás ako ženy pochopila. My bojujeme už viac ako 18 rokov odškodnenie a veríme, že sa toho čo najskôr dočkáme.“

povedala po stretnutí pani Kristína, jedna z násilne sterilizovaných rómskych žien.

„Prezidentka prijatím nezákonne sterilizovaných žien vyslala jasný signál, že sa ako spoločnosť musíme konečne s touto praxou vyrovnáť. V tomto smere považujem za kľúčové, aby deklarovaná snaha vlády o odškodnenie poškodených žien neostala len pri diskusiách a hľadaní vhodného spôsobu. Je potrebné, aby vláda a parlament konečne konali a prijali účinné opatrenia na vládnej alebo legislatívnej úrovni, ktoré odškodnenie žien umožnia,“

povedala Vanda Durbáková, advokátka spolupracujúca s Poradňou, ktoré niektoré z poškodených žien úspešne zastupovala v súdnych konaniach.

Prípady nezákonných sterilizácií naša mimovládna organizácia zdokumentovala v spolupráci s medzinárodnou organizáciou Centrum pre reprodukčné práva v roku 2003 v publikovanej správe [Telo a Duša: Násilné sterilizácie a ďalšie útoky na reprodukčnú slobodu Rómov na Slovensku](#). K nezákonným sterilizáciám bez poskytnutia informovaného súhlasu dochádzalo v slovenských nemocniciach do roku 2004. Viaceré z poškodených žien sa domohli s našou podporou spravodlivosti na Európskom súde pre ľudské práva aj slovenských súdoch. Dlhodobu však presadzujeme systémové riešenie tohto problému zo strany výkonnej a zákonodarnej moci.

V júli 2021 za prítomnosti dvoch rómskych žien, zástupcu našej MVO túto problematiku prerokoval parlamentný výbor pre ľudské práva a národnostné menšiny. Svojím [uznesením](#) podporil riešenie odškodnenia obetí prostredníctvom prijatia osobitnej právnej úpravy a zároveň vyzval vládu SR, aby sa za túto prax ospravedlnila. V novembri prijala vláda SR [uznesenie](#), ktorým odsúdila násilné sterilizácie rómskych žien a poškodeným ženám sa ospravedlnila.

KONTAKTY:

Vanda Durbáková – advokátka spolupracujúca s Poradňou pre občianske a ľudské práva; tel. č.: 0908 695 531; e-mail: vanda.durbakova@poradna-prava.sk

V prípade záujmu sprostredkujeme kontakt aj na násilne sterilizované rómske ženy.

Poradňa pre občianske a ľudské práva je mimovládna organizácia, ktorá sa venuje ochrane ľudských práv a slobôd so zameraním na ochranu práv menšín a ochranu pred diskrimináciou. Pozornosť dlhodobo venuje predovšetkým otázkam diskriminácie rómskej etnickej skupiny v rôznych oblastiach života na Slovensku. Venuje sa tiež ochrane reprodukčných práv a problematike policajného násillia. Poradňa vo svojej práci rozvíja metódu strategického vedenia súdnych sporov v prípadoch diskriminácie a porušovania ľudských práv menšín. Zabezpečuje sprostredkovanie bezplatného právneho poradenstva vo vybraných prípadoch porušenia ľudských práv a bezplatného právneho zastupovania v konaniach pred slovenskými súdmi a Európskym súdom pre ľudské práva v Štrasburgu. Vykonáva tiež terénny monitoring, advokačné aktivity vo vzťahu k štátnym inštitúciám a realizuje vzdelávacie aktivity v oblasti ochrany pred diskrimináciou pre odbornú a laickú verejnosť. Web: www.poradna-prava.sk

Podporte činnosť Poradne [peňažným príspevkom](#).

Informácia o projekte, v rámci ktorého bola táto tlačová správa vydaná:

Projekt 'Presadzovanie ľudských práv rómskej menšiny prostredníctvom využívania právnych prostriedkov ochrany a v spolupráci s miestnymi rómskymi aktivistkami a aktivistami' je podporený z programu ACF - Slovakia, ktorý je financovaný z Finančného mechanizmu EHP 2014-2021. Správcou programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti Bratislava a Karpatskou nadáciou.

Iceland
Liechtenstein
Norway **Active
citizens fund**